

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36767
Nom	Dret Penal: Part General
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	7.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1933 - Programa Doble Grau Dret-Economia_2022	Dobles Títols Facultat de Dret - Facultat d'Economia	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1933 - Programa Doble Grau Dret-Economia_2022	2 - Asignaturas de segundo curso	Obligatòria

RESUM

L'assignatura Dret penal: Part General té caràcter d'obligatòria i s'imparteix en el segon curs del Doble Grau Dret-Economia. No s'exigeixen requisits previs per a cursar-la i la seua càrrega lectiva és de 7,50 crèdits ECTS.

Estudi del poder punitiu de l'estat i de la teoria de la norma penal. El Dret penal com a branca de l'ordenament jurídic i com a sistema de control social formalitzat. Principis constitucionals que afecten el Dret penal; límits al poder punitiu. Teoria jurídica del delicte: anàlisi dogmàtic i politicocriminal. Teoria jurídica de la pena i altres conseqüències jurídiques derivades de la comissió d'un delicte.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Conèixer i interpretar els límits del poder punitiu i d'aplicació de la llei penal.
- Identificar els diferents elements de la infracció penal.
- Conèixer les distintes conseqüències del delictes, el seu procediment de determinació i execució.
- Conèixer els elements de cada delictes en particular.
- Ser capaç de fer un escrit de qualificació jurídica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. 1. DRET PENAL: CONCEPTE I PRINCIPIS

Concepte de Dret penal. Les normes penals: concepte i estructura. El delictes i les conseqüències jurídiques del delictes. La funció del Dret penal: retribució i prevenció. El Dret penal vigent a Espanya.

Principis limitadors del ius puniendi: el principi de legalitat; el principi de protecció exclusiva de béns jurídics; el principi d'intervenció mínima i el caràcter fragmentari i subsidiari del Dret penal; el principi de proporcionalitat; el principi d'igualtat; el principi de culpabilitat; el principi de responsabilitat pel fet; el principi de presumpció d'innocència; el principi d'humanitat de les penes; el principi de resocialització.

Àmbit de validesa espacial: criteris d'aplicació territorial i extraterritorial de la llei penal. Lloc de comissió del delictes. Àmbit de validesa temporal de la llei penal: prohibició de retroactivitat. Moment de comissió del delictes. Àmbit de validesa personal: les inviolabilitats

2. 2. TEORIA DEL DELICTE I

El delictes: concepte i classes.

Estructura del delictes. L'antijuridicitat: concepte i naturalesa.

El bé juridicopenal: concepte, funcions i classes.

Lacció: concepte. Referència a les distintes concepcions sobre lacció. Supòsits d'absència d'acció: força irresistible, moviments reflexos i inconsciència.

El tipus: concepte. Termes del tipus. Elements del tipus: subjectes actiu i passiu, objecte material.

Els elements subjectius del tipus. Tipicitat objectiva i subjectiva (vid. culpabilitat).

Classes de tipus: tipus de lesió i perill; de mera activitat i resultat; de consumació instantània, permanents i destat; especials propis i impropis; de resultat tallat i mutilats de dos actes.

La relació de causalitat i la imputació objectiva: determinació de la causalitat i criteris d'imputació del resultat. Peculiaritats de la imputació objectiva en els delictes domissió impròpia i en els delictes imprudents. Supòsits problemàtics.

L'omissió: ommissió pròpia i impròpia. La comissió per ommissió: criteris d'equivalència.

Absència d'antijuridicitat: la justificació i els seus efectes. Distinció entre un fet justificat i un fet no culpable. Fonament de les causes de justificació. Els elements objectiu i subjectiu de la justificació. La justificació incompleta. Causes de justificació: legítima defensa, estat de necessitat, compliment d'un deure o exercici legítim d'un dret, ofici o càrrec. La qüestió del consentiment. El problema de l'obediència deguda.

3. 3. TEORIA DEL DELICTE II

La culpabilitat: concepte i fonament. L'estructura del judici de culpabilitat.

La imputabilitat i la seua absència. Causes d'imputabilitat: anomalia o alteració psíquica i trastorn mental transitori; intoxicació plena; alteracions de la percepció; minoria d'edat. La imputabilitat disminuïda. Referència al Dret penal del menor. Les *actiones liberae in causa*: concepte, estructura i supòsits d'aplicació.

Imputació per dol i imputació per imprudència. El dol: concepte i classes. Absència de dol: error de tipus (vid. error). La imprudència: concepte i classes. La imprudència professional.

El coneixement de l'antijuridicitat. Absència de coneixement de l'antijuridicitat: error de prohibició (vid. error). La delinqüència per convicció.

Error de tipus: tractament legal; classes d'error de tipus (error sobre el curs causal, *aberratio ictus*, error in objecto/persona). Error sobre elements accidentals. Error de prohibició: tractament legal. Classes: directe i indirecte. Problemàtica de l'error sobre els elements objectius d'una causa de justificació.

Iter criminis: fase interna i externa. Fonament de la punició dels delictes incomplets. Actes preparatoris: conspiració, proposició i provocació. El cas de lapologia. Delimitació entre preparació i execució. Actes executius: la temptativa; classes i tractament jurisprudencial. El desistiment voluntari. Consumació.

Autoria i participació. Distinció entre autor i partíci. Classes d'autoria: única, coautoría, autoría mediata. La participació: el principi d'accessorietat limitada. Classes: inducció, cooperació necessària i complicitat. El concurs de persones en els delictes especials. L'autoria i participació en els delictes imprudents. Règim de responsabilitat per delictes comesos per mitjans de difusió mecànics. La responsabilitat penal de les persones jurídiques.

4. 4. TEORIA DE LES CONSEQÜÈNCIES JURÍDIQUES DEL DELICTE

La punibilitat: concepte. Condicions objectives de punibilitat, excuses absolutòries, causes personals d'exclusió de la pena.

La pena: concepte, funcions i fins. Classes de penes. Criteris de classificació. Les penes previstes per a les persones jurídiques. Altres conseqüències jurídiques derivades del delict.

La determinació de la pena. Regles legals de determinació de la pena. Determinació del marc penal abstracte i del marc penal concret. La individualització judicial. La determinació de la pena en els supòsits de concurs de delictes: concurs real, ideal i delict continuat.

Les circumstàncies modificatives de la responsabilitat criminal. Les circumstàncies atenuants, les circumstàncies atenuants, la circumstància mixta de parentiu.

Suspensió i substitució de la pena. La suspensió de l'execució de la pena. Supòsits de substitució de la pena privativa de llibertat. Execució de la pena privativa de llibertat. Referència al sistema d'individualització científica de la LOGP. Llibertat condicional.

Causa d'extinció de la pena i cancel·lació d'antecedents penals.

La perillositat criminal. Les mesures de seguretat: concepte, requisits d'aplicació, classes, règim jurídic.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	75,00	100
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència presencial té assignades 75 hores, de les quals:

-62,5 h són de docència en l'horari normal a l'aula.

-les altres 12,5 es destinaran a activitats complementàries així com a la realització de l'examen final. Al llarg del curs es podrà proposar al grup la realització d'una o varies activitats formatives, ja siga pròpies del grup o comunes al Departament de Dret penal (com ara l'assistència a conferències).

AVALUACIÓ

La qualificació final de l'assignatura de Dret penal I es determinarà a partir de les qualificacions obtingudes de l'avaluació contínua desenvolupada en cada grup, a la que correspon un 30% de la qualificació, i de la realització de la prova final en les dates fixades per la Facultat, a la que correspon el 70% de la qualificació.

Serà necessari obtenir una nota mínima d'aprobat en la prova final per a superar l'assignatura, amb independència de la nota obtinguda en l'avaluació contínua.

L'annex de programació del professor detallarà les condicions de l'avaluació contínua i el caràcter oral o escrit de la prova final, així com si es realitzarà una prova parcial, de caràcter alliberador o no, en les dates fixades per la Facultat.

Els alumnes que no realitzen l'avaluació contínua es podran presentar a la prova final en primera convocatòria i la nota obtinguda quedarà limitada al valor ponderat que aquest examen té en la nota final (un 70%), de manera que, com a màxim, es podrà obtenir un 7 com a qualificació final.

En cas de suspendre la primera convocatòria, per a la segona convocatòria es conserva la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua. Si l'annex del professor preveu que hi haja alguna activitat com a recuperable, determinarà la forma d'obtenir la qualificació de la mateixa en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CARBONELL MATEU, Derecho penal. Concepto y principios constitucionales, 3ª ed., Tirant lo Blanch, 1999.
- CUERDA ARNAU, (Dir.), Vistas penales. Casos resueltos y Guías de actuaciones en sala, Tirant lo Blanch, 2017.
- COBO DEL ROSAL / VIVES ANTÓN, Derecho penal. Parte general, Tirant lo Blanch, 1999.
- DíEZ RIPOLLÉS, Derecho penal español. Parte general, Tirant lo Blanch, 2020.
- LASCURAÍN SÁNCHEZ, Manual de Introducción al Derecho Penal, BOE, 2019.
- LUZÓN PEÑA, Lecciones de Derecho penal. Parte general, Tirant lo Blanch, 2016.
- LUZÓN PEÑA (Dir.), Derecho penal en casos. Parte general: estudio analítico práctico, Tirant lo Blanch, 2018.
- MIR PUIG, Derecho penal. Parte general, Reppertor, 2016.
- MUÑOZ CONDE / GARCÍA ARÁN, Derecho penal. Parte general, Tirant lo Blanch, 11ª ed, 2022.
- ORTS BERENGUER / GONZÁLEZ CUSSAC, Compendio de Derecho penal. Parte general, Tirant lo Blanch, 10ª ed, 2023.

Complementàries

- BORJA JIMÉNEZ, Curso de política criminal, Tirant lo Blanch, 2021.
- GIL GIL/LACRUZ/MELENDO/NÚÑEZ, Curso de Derecho penal. Parte General, Dykinson, 2015.
- Díez RIPOLLÉS, Política criminal y derecho penal: estudios, Tirant lo Blanch, 3ª ed. ampliada, 2020.
- MIR PUIG/CORCOY BIDASOLO (Dir.), Constitución y sistema penal, Marcial Pons, 2012.
- MORENO-TORRES HERRERA (Dir.), Lecciones de Derecho Penal. Parte General, 6ª ed., Tirant lo blanch, 2022.
- QUINTERO OLIVARES, Derecho penal constitucional, Tirant lo Blanch, 2015.
- ROXIN, Derecho penal. Parte general. T. I y II (Trad. DM Luzón Peña et al.), Thomson-Civitas, 2014.